

НМД се включи в старта на Европейската коалиция за грамотност

Datum 6.10.2026
Subjekt Национална мрежа за децата
Region Bulgaria
Kategorie Social services, International organizations, Education

Европейската коалиция за грамотност обединява експерти и организации от различни сектори, за да насърчи грамотността и уменията, от които децата и възрастните се нуждаят през целия си живот.

На 22 и 23 септември в Брюксел беше представена Европейската коалиция за грамотност – инициатива на Европейската комисия, която обединява организации и експерти от различни сектори с обща цел: да насърчи грамотността във всичките ѝ измерения и да постави основите за по-устойчиви европейски политики в тази област.

В събитието се включиха представители на образованието, културата, социалната сфера, публичните институции, организациите, работещи с деца и младежи, както и други заинтересовани страни от цяла Европа. Сред участниците от България бяха Мария Брестничка, програмен директор на Национална мрежа за децата, Цвета Брестничка, автор на детски книги, Вал Стоева от Фондация „Детски книги“ – член на Мрежата и други български експерти, ангажирани с темата за грамотността и развитието на уменията на децата.

Един от важните акценти в разговорите беше разбирането, че грамотността не е задача единствено на училището и учителите. Тя започва да се изгражда още в ранното детство – чрез отношенията на децата с възрастните, разговорите, книгите, играта и средата, в която растат.

Затова и европейският подход поставя акцент върху екосистемите за грамотност – взаимодействието между училището, семейството, културните институции, библиотеките, социалните и здравните услуги и цялата общност около детето.

Този по-широк поглед е особено важен на фона на резултатите от PISA 2025, които показват сериозни предизвикателства пред уменията за четене с разбиране в Европа. В ЕС близо едно на всеки три 15-годишни деца изпитва затруднения с разбирането на базов текст.

В рамките на събитието беше представен и Меморандумът от Варшава за грамотността – документ, изготвен с участието и обратната връзка на представители от над 36 държави. В работната група, подготвила Меморандума, участва и Вал Стоева от Фондация „Детски книги“. Документът очертава общо разбиране за грамотността, основните предизвикателства пред нейното развитие и възможни посоки за дългосрочно сътрудничество между различните сектори.

По време на форума Вал Стоева модерира панел, посветен на екосистемите за грамотност, в който беше обсъдено значението на взаимодействието между различните сектори за развитието на грамотността.

В центъра на разговора беше идеята, че грамотността е много повече от умението да четеш и пишеш. Тя включва способността да разбираш информация, да общуваш, да мислиш критично,

да се ориентираш в дигиталната среда и да участваш пълноценно в обществения живот.

За Национална мрежа за децата разговорът за грамотността е и разговор за това каква образователна система искаме да изградим – такава, която не просто измерва знания, а помага на децата да разбират света, да общуват, да мислят самостоятелно и да участват в него.

Участието на български експерти и организации в Европейската коалиция за грамотност дава възможност европейският опит и решенията, които се обсъждат на европейско ниво, да бъдат част и от разговора за грамотността в България.

Screenshot

© Christophe Licoppe

© Christophe Licoppe

© Christophe Licoppe

<https://nmd.bg/nmd-se-vklyuchi-v-starta-na-evropejskata-koalicziya-za-gramotnost>